

Joves universitàries i joves tutelades: aprenentatge i acompanyament per al creixement mutu

Dades generals:

Fundació Autònoma Solidària - FAS

Vallés Occidental

Elsa Espinosa (Fundació Autònoma Solidària) i Josefina Sala Roca (Grup IARS)

elsa.espinosa@uab.cat

Dades de l'experiència:

Diversos estudis mostren que les joves tutelades tenen una xarxa social de baixa qualitat, menors habilitats socials, i el que més preocupant tenen una major predisposició a la maternitat adolescent com a conseqüència de que el seu projecte vital es centra quasi exclusivament en la maternitat i la parella, i no contempla el desenvolupament professional i vocacional.

Aquest projecte pretén donar a conèixer a les joves tutelades participants un model diferent de noia amb un projecte vital on el desenvolupament professional i vocacional tenen un paper rellevant al costat de la maternitat i la parella, i amb una actitud crítica vers la violència de gènere. Paral·lelament es pretén donar a conèixer a les joves universitàries experiències vitals i familiars molt diferents a les seves que poden ser un suport rellevant a la seva formació com a futures professionals del món de l'educació.

Les participants tutelades del projecte procedeixen d'un CRAE (Centre Residencial d'Atenció Educativa) per a joves adolescents i tenen entre 17 i 20 anys.

Pel seu costat les estudiants de la universitat són joves que estaven cursant 3r o 4t de Pedagogia i Educació Social, i s'estan preparant per educar a infants i adolescents alguns dels quals procediran de famílies desestructurades i que en alguns casos estan sota la protecció de l'administració. Malgrat estar rebent la formació, moltes desconeixen de primera mà les vivències d'aquests infants i adolescents. Ho podran conèixer-la a les pràctiques però ja des del punt de vista del professional, i no del jove, de com han viscut la manca de referents a la família, de quines són les seves preocupacions, temors i inquietuds. Poder conèixer aquestes vivències des de la pròpia jove, sense la mirada professional, és una oportunitat que incidirà favorablement en el seu desenvolupament personal i professional futur.

En aquest projecte s'ha explorat si una relació de peer mentoring suposa un aprenentatge mutu que ajuda a les dues membres de la parella a aprendre de l'altre i desenvolupar-se i enriquir-se com a persona.

Prèviament a l'elaboració de les parelles es va fer difusió del projecte, i es va entrevistar a les interessades en participar com a mentores i mentorades. Es van fer tres tallers de formació de les mentores: un sobre Mentoring, un sobre Acolliment residencial i un tercer sobre Tècniques d'assertivitat. Un quart taller sobre violència de gènere es van fer conjuntament amb mentores i mentorades.

Les parelles es van formar intentant cercar l'afinitat de les dues joves a partir de les respostes que havien donat a l'entrevista inicial. Un cop fetes les parelles i els tallers inicials, es donava a les parelles el telèfon mòbil de la seva nova companya i se'ls demanava que quedessin amb una certa regularitat per compartir espais de lleure.

Les trobades van variar en funció de la parella: per exemple, una parella es va conèixer però la relació no va prosperar, en d'altres les trobades van ser menys freqüents del que s'esperava malgrat que el whatsapp va ser una forma de contacte quasi diària, i una de les parelles va tenir tal sintonia que s'han convertit en amigues íntimes.

Al llarg dels 6 mesos que ha durat el projecte les parelles s'han trobat i han conversat mitjançant trobades presencials i converses de mòbil i whatsapp. S'han conegut, han compartit preocupacions, experiències vitals, temps de lleure, etc. Així mateix s'ha fet una sessió de trobada conjunta de totes les parelles en la que vam realitzar un taller de violència de gènere i una sessió fotogràfica; i un sopar final de comiat, malgrat que les parelles continuen estant en contacte i trobant-se, per voluntat pròpia.

Durant aquest temps s'han fet sessions de seguiment regulars (primer quinzanals i després mensuals) de l'equip de la universitat amb les mentores. Pel seu costat els educadors del CRAE han fet el seguiment a les joves del centres a través de les tutories.

De les entrevistes d'avaluació es desprèn que els aprenentatges realitzats per les joves universitàries han estat plenament assolits: han pres consciència de les dificultats que experimenten aquestes joves a la seva vida, l'impacte emocional i personal que suposa tenir famílies amb problemàtiques tant greus. Les joves afirmen que haver conegut a la seva parella facilitarà el dia de demà que puguin atendre persones amb aquest tipus de problemàtiques i que les vivències de la seva companya han suposat prendre consciència del valor del capital social que elles tenen al seu entorn, i una reavaluació i reinterpretació de les relacions familiars i socials de la seva pròpia vida.

Les joves del CRAE han manifestat molt d'interès en conèixer a una jove que ja estava estudiant a la universitat, i expliquen que la seva companya s'ha convertit en un referent per a la seva vida, tant pel què fa a una jove que lluita per assolir la professió que desitja, com pel què fa al respecte per la pròpia persona i en especial pel què fa a les relacions de parella. Així mateix les joves s'han sentit empoderades al veure que tenien moltes coses en comú i que també poden estudiar per allò que professionalment les motiva.

Redacció: Elsa Espinosa i Josefina Sala, novembre 2014

Aprenentatges que s'han donat:

Per part de les joves universitàries:

- Conèixer i prendre consciència de les dificultats que experimenten les joves sense un entorn familiar estructurat.
- Desenvolupar habilitats social per poder establir i mantenir una relació de mentoring.
- Prendre consciència de la vulnerabilitat de les joves enfront la violència de gènere.
- Conèixer el què és el mentoring i les seves potencialitats

Per part de les joves del CRAE:

- Valorar la importància de la formació i el desenvolupament professional
- Analitzar de forma crítica les relacions de violència de gènere

Descripció del servei:

Ajuda entre iguals

Àmbits de servei: Ajuda pròxima a altres persones

Matèries implicades: Competències transversals de la titulació del Grau d'Educació Social

Nivells educatius: Universitat

Edats dels participants: 16-18 anys, 18-25 anys

Data d'inici del projecte: Setembre 2009

Data de finalització del projecte: En curs

Entitats que participen a l'experiència: Fundació Autònoma Solidària (FAS), Grup de recerca IARS- Facultat d'Educació de la (UAB), CRAE-SUARA.

[Vegeu el vídeo de l'experiència](#)

Dades de contacte:

Adreça: Pl. Cívica, Campus de la UAB

Població: Cerdanyola del Vallés

Comarca: Vallés Occidental

Telèfon: 93 581 24 85

Correu electrònic: fas@uab.cat

Web: <http://www.uab.cat/fas>